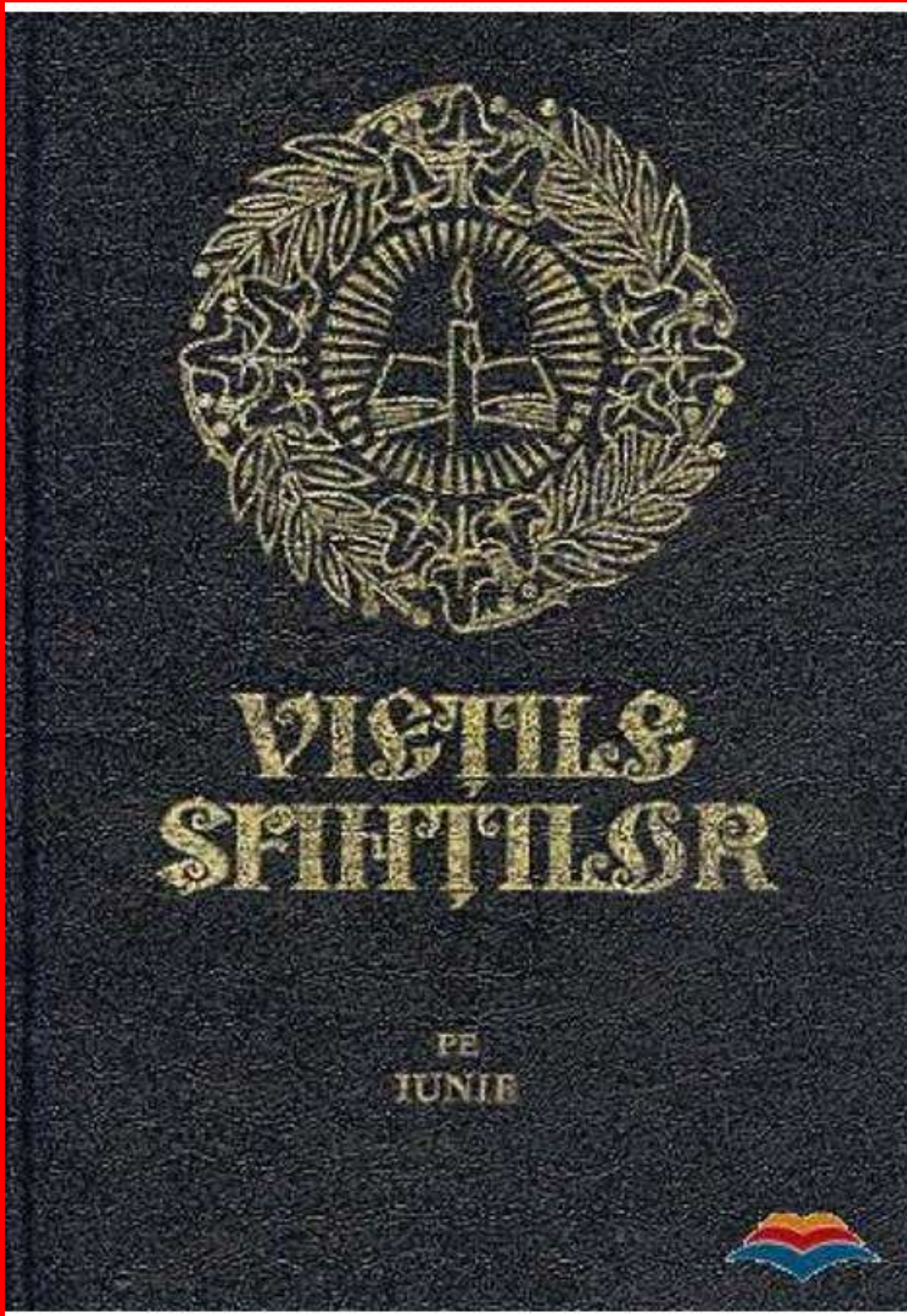

TEZAUR LITURGIC
12 IUNIE

VIATA
SF. CUVIOS
ONUFRIE
CEL MARE

ROMAN, 1997

12 iunie

Viața Sfântului Cuvios Onufrie Cel Mare

Împăratul Persiei, numit de istorici Narsita, a trăit pe vremea cînd în Roma împărătea prea păgînul împărat Dioclețian. Acesta se cunoaște din fapte, că ori era cu totul creștin, ori că nu era departe de creștinătate. Însă se știe din istorie că au fost în acest fel unii din împărații Persiei. Acest împărat, trăind cu împărăteasa multă vreme și neavînd copii de parte bărbătească, dorea foarte mult și se ruga cu dinadinsul lui Dumnezeu să le dăruiască un fiu. Dumnezeu, ascultîndu-i rugăciunea, după mulți ani împărăteasa a zămislit pe acest mare plăcut al lui Dumnezeu și mare viețuitor de pustie, pe prea fericitul Onufrie.

Iar diavolul, care urăște neamul omenesc, prevăzînd binele ce avea să fie după oarecare semne și voind a face împiedicare, s-a închipuit în felul unui om străin; și, venind la împărat, i-a zis: "Împărate, să știi că pruncul ce s-a zămislit în pîntecele împărătesei tale nu este de la tine, ci de la unul din supușii tăi. Dacă voiești să cunoști adevărul, să faci ceea ce-ți voi spune, adică: Cînd se va naște pruncul, să poruncești să se facă un

foc mare și să arunci pe prunc într-însul, și de nu va arde, acesta va fi semnul că fiul este al tău cu adevărat; iar de va arde, atunci să fii încredințat că este născut din desfrînare".

Împăratul, încredințându-se foarte mult acestor cuvinte diavolești, s-a mâniat pe împărăteasa sa, însă ascundea în sine și se ținea ca să nu se cunoască pînă la vremea ce se cădea. Deci, împlinindu-se vremea nașterii împărătesei și născînd un prunc de parte bărbătească, tatăl, în loc să se bucure de nașterea fiului său celui dăruit de Dumnezeu, s-a umplut de mîhnire și de întristare, a aprins un foc mare și a aruncat pe prunc în foc. Dar Atotputernicul Dumnezeu, Care păzește pe prunci cu preaminunata Sa putere, a păzit și pe acest prunc neams de foc, viu și întreg. Dar nu numai aceasta, ci încă și alt lucru de mirare era cu puțință a se vedea pruncului: aflîndu-se în foc, a ridicat către cer mînuțele sale cele mici și slabe ca și cum se ruga către Dumnezeu. Tatăl copilului, văzînd acest lucru minunat, s-a înspăimîntat și a cunoscut că a fost amăgit de diavol. Scoțînd pe prunc din foc nevătămat, îngerul Domnului s-a arătat împăratului certîndu-l rău, că s-a încrezut mai mult vrăjmașului celui înșelător. Îngerul a poruncit să boteze pe prunc și să-l numească Onufrie, apoi să-l ducă în pustie unde-l va îndrepta Dumnezeu.

Împăratul îndată s-a sculat și, luînd pruncul după îndemnarea lui Dumnezeu, s-a dus în munți și în pustietățile Egiptului.

Iar pe cînd mergea, l-a întîmpinat o căprioară albă, fiind trimisă de Dumnezeu ca să hrănească pruncul cu lapte cît va merge pe cale. Ea, alergînd către împărat, a căzut înaintea lui în genunchi, ca și cum se închina și, alăturîndu-se de cei ce mergeau, călătorea împreună cu dînșii și-l hrănea pe prunc cu laptele ei. Tatăl pruncului, văzînd acest lucru, se mira de purtarea de grijă a lui Dumnezeu pentru prunc și grăia: "Acum am cunoscut că fiul meu are să fie mare prieten și plăcut al lui Dumnezeu". Mergînd ei pe cale multă vreme, au ajuns la hotarele Tebaidei în țara Egiptului și, venind pînă la cetatea ce se numea Sermopoli, au aflat o mănăstire, nu departe de cetate, la un loc deosebit și frumos.

Acea mănăstire se numea a Eritului și avea o sută de monahi îmbunătățiți. Dumnezeu a poruncit împăratului să lase acolo pe fiul său; iar părintele mănăstirii aceleia se mira de venirea împăratului Persiei la dînșii; deci l-au primit cu mare cinste. Împăratul a povestit părintelui aceluia cu de-amănuntul toate cele despre prunc și cum, cu porunca lui Dumnezeu, a venit la mănăstirea lor.

Părintele, ascultînd cu mirare cele povestite de împărat, a zis: "Cum și cine poate dintre noi să hrănească pruncul acesta care are trebuință de lapte de maică, căci în mănăstirea noastră nu poate intra nici o femeie?" Împăratul a răspuns: "Precum pînă aici l-a hrănit Dumnezeu prin căprioara aceea care a venit cu noi, tot așa și de aici înainte îl va hrăni aceeași căprioară, cît va avea trebuință de lapte". Astfel, împăratul, dînd pe fiul lor lui Dumnezeu și încredințîndu-l părintelui, s-a întors la casa sa. Căprioara aceea a stat pe lîngă mănăstire și a hrănit pe prunc pînă la vîrsta de trei ani.

După ce s-au împlinit acei trei ani, ea s-a dus în pustie, iar pruncul a început a se hrăni cu hrana cea de obște. După ce pruncul a ajuns la vîrsta de șapte anișori, adeseori se ducea la trapeză și, cerînd cîte o bucățică de pîine, se ducea în tinda bisericii, unde era zugrăvită icoana Preacuratei Născătoare de Dumnezeu, care ținea pe mîinile ei pe Domnul nostru Iisus Hristos. Deci, se apropia de icoană, fiind fără de răutate și cu neștiință și vorbea cu pruncul Hristos zugrăvit pe icoană, Care se ținea de mîinile cele feciorești. El grăia astfel către Iisus: "Și Tu ești mic precum sînt și eu, însă eu mă duc la trapeză, cer pîine la trapezar și mănînc, iar Tu nu mănînci niciodată. Pentru ce te chinuiești așa, nemîncînd nimic? Iată, primește

partea mea și mănîncă". Iar pruncul Hristos cel închipuit pe icoană, ca și cum ar fi fost viu, a întins mînuța Sa și a luat pîinea din mîinile lui Onufrie.

O minune ca aceasta făcîndu-se nu odată, nici de două ori, ci de multe ori, trapezarul văzînd pe prunc luînd pîinea adeseori, a început a-l pîndi să vadă ce face cu pîinea și unde o duce. Deci, văzîndu-l ducîndu-se cu pîinea la biserică, a mers după dînsul mai departe și, ajungînd la ușa tindei, a văzut făcîndu-se minunea cea mai sus arătată și s-a înspăimîntat. După aceea, ducîndu-se, a vestit părintelui și tuturor celorlalți monahi mai sporiți în fapte bune, care, auzind o minune ca aceasta, s-au înspăimîntat cu totul.

Atunci părintele a învățat pe trapezar, astfel: "Cînd Onufrie va mai cere pîine de la tine, să nu-i dai, ci să-i zici: "Du-te de cere pîine de la Acela Căruia i-ai dat de multe ori"". Trapezarul, ascultînd pe părintele, a făcut așa precum i-a poruncit.

Dimineața, venind Onufrie și cerînd pîine după obicei, trapezarul nu i-a dat, ci a zis: "Du-te și tu de cere pîine de la Acela Căruia i-ai dat tu de multe ori". Pruncul, fiind flămînd, s-a dus plîngînd către icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și a zis plîngînd către pruncul Hristos, închipuit pe icoană: "Trapezarul nu voiește să-mi dea pîine de la el, și-

mi este foame; dă-mi Tu de la Tine, că și eu Ți-am dat de multe ori!"

Atunci, pruncul Hristos îndată i-a dat o pâine mare, frumoasă, curată albă ca zăpada și caldă. Pâinea era atât de mare, încât era cu neputință unui copil de șapte ani să o ducă cu ușurință. Deci, Onufrie, luând pâinea din mâinile lui Hristos, o ducea cu foarte mare greutate. Și venind cu ea la părintele, se lăuda zicând: "Iată, pruncul Hristos mi-a dat o pâine!" Părintele, minunându-se foarte mult de o minune ca aceea, a chemat pe toți monahii și le-a arătat acea pâine minunată și a poruncit trapezarului să povestească înaintea tuturor ce a văzut. Apoi Onufrie, fiind întrebat de ei, a spus că a luat acea pâine din mâinile lui Hristos. Toți au început a preamări cu mare glas pe Dumnezeu, Care a făcut niște minuni ca acestea prin pruncul Onufrie. După aceea, ei au împărțit pâinea în mai multe părți pentru binecuvântarea și sfințirea tuturor monahilor.

Onufrie, crescând cu niște sporiri de fapte ca acestea și cu dar de la Dumnezeu și de la oameni, a ajuns la vârsta și măsura faptelor bune, cea vrednică de a se sălășlui în pustie și a ieși la război împotriva vrăjmașilor celor nevăzuți. Despre toate acestea povestește Cuviosul Pafnutie episcopul, care a fost într-una din mănăstirile pustiei

Egiptului. Cum a aflat el în pustie pe Cuviosul Onufrie și pe alți pustnici, singur povestește în cele ce urmează:

Într-o zi, șezînd eu în mănăstirea mea și liniștindu-mă, mi-a venit dorința să ies în pustia cea mai dinăuntru și să văd dacă este acolo vreun monah, slujind Domnului mai mult decît mine. Deci, sculîndu-mă și luînd puțină pîine și apă, ca să am pe cale, am ieșit din mănăstirea mea, nespunînd nimănui nimic și m-am dus în pustia cea mai dinăuntru. Mergînd patru zile și negustînd nici pîine, nici apă, am ajuns la o peșteră încuiată, care avea numai o ferestruică mică. Am stat acolo un ceas, bătînd la acea fereastră, așteptînd ca, după obiceiul monahicesc, să iasă cineva din peșteră și să-mi dea binecuvîntare în Hristos. Dar, fiindcă nu mi-a răspuns, nici nu mi-a deschis nimeni, am deschis eu ușa și am intrat, zicînd:

"Binecuvintează!" Acolo am văzut un stareț șezînd, ca și cum dormea, și iarăși am zis:

"Binecuvintează".

Apoi m-am atins de umărul lui, voind să-l deștept și s-a făcut ca praful; și, pipăind trupul lui, am aflat că murise de mulți ani. Am văzut și o haina atîrnată la perete și atingînd-o eu, s-a făcut ca praful în mîinile mele. Deci, îndată luînd de pe mine mantia mea, am acoperit cu ea trupul aceluia

mort și, săpînd o groapă cu mîinile în peretele peșterii, am îngropat moaștele lui cu obișnuita cîntare de psalmi, cu rugăciune și cu lacrimi. Apoi, gustînd puțin din pîinea cea adusă de mine și din apă, m-am întărit și am rămas lîngă mormîntul acelui stareț.

A doua zi, săvîrșindu-mi rugăciunea, am pornit la cale spre pustia cea mai dinăuntru și, mergînd cîteva zile, am găsit o altă peșteră și am văzut pe dinaintea peșterii urme omenești și din aceasta am cunoscut că viețuiește cineva acolo. Dar, bătînd și neprimind nici un răspuns, am intrat înăuntru și negăsind pe nimeni, am ieșit afară, gîndind în mine că aici petrece un rob al lui Dumnezeu și poate s-a dus undeva în pustie. După aceea, am socotit să aștept la locul acela pe robul lui Dumnezeu, dorind să-l văd și să-l sărut întru Domnul. Toată ziua am petrecut așteptînd și cîntînd neîncetat psalmii lui David. Am văzut în acel loc, care era foarte frumos, un finic cu roadele lui și un izvor mic cu apă vie, și, minunîndu-mă de frumusețea acelui loc, doream ca și eu însumi să viețuiesc într-însul, de ar fi fost cu putință.

Cînd ziua se pleca spre seară, am văzut venind o cireadă de bivoli, și un rob al lui Dumnezeu umblînd între ei; acela era Cuviosul Timotei pustnicul. După ce s-a apropiat de mine, am văzut

pe acel bărbat fără de îmbrăcăminte, acoperindu-și goliciu-nea trupului cu perii săi. El, venind la locul unde stăteam și văzîndu-mă pe mine, mă socotea că sînt duh și nălucire și a stat la rugăciune; pentru că multe duhuri necurate îl ispiteau cu năluciri în acel loc, precum mi-a spus mai pe urmă. Iar eu i-am zis: "Pentru ce te înfricoșezi, robule al lui Iisus Hristos, Dumnezeuul nostru? Caută și vezi urmele mele, ca să știi, că sînt ca și tine, pipăie-mă, căci sînt trup și sînge". Atunci el, privind spre mine și cunoscînd că sînt om, m-a mîngîiat, mulțumind lui Dumnezeu și zicînd: "Amin".

Apoi, s-a apropiat de mine, m-a sărutat și m-a dus în peștera sa, unde mi-a pus dinainte mîncare, poame de finic și apă curată de izvor și a gustat împreună cu mine. El mă întreba, zicînd: "Cum ai venit aici, frate?" Iar eu, arătîndu-i cugetul și gîndul meu, i-am spus: "Vrînd să-i văd pe robii lui Hristos, care viețuiesc în această pustie, am ieșit din mănăstirea mea și am venit aici; iar Dumnezeu nu m-a lipsit de această dorință, învrednicindu-mă a te vedea pe sfinția ta". Apoi, l-am întrebat și eu pe el: "Părinte, cum ai venit aici, cîți ani ai de cînd ești în această pustie, cu ce te hrănești și pentru ce ești gol, neîmbrăcîndu-te cu nimic?" Iar el a început a-mi spune despre sine astfel:

Eu mai înainte am petrecut în viața de obște, în Tebaida, deprinzându-mă cu viața monahicească și slujind cu osîrdie lui Dumnezeu, iar cu mâinile lucram țesătoria. Odată gîndul mi-a zis: Să ieși din viața de obște, să petreci singur și să te ostenești lucrînd, ca să primești mai multă plată de la Dumnezeu; pentru că poți din osteneala mâinilor tale, nu numai pe tine să te hrănești, ci să hrănești și pe săraci și pe frații cei străini să-i odihnești. Deci, ascultînd cu dragoste gîndul meu, am ieșit din viața de obște și mi-am făcut deosebit o chilie aproape de cetate și mă îndeletniceam cu lucrul mâinilor. Eu aveam îndestulare de cele trebuincioase vieții mele, pe care le cîștigam din osteneala mâinilor mele; pentru că mulți veneau la mine, trebuindu-le lucrul mâinilor mele și-mi aduceau toate cele de trebuință. Deci, odihneam și pe cei străini, iar pe cele ce prisoseau le împărțeam săracilor și celor ce aveau trebuință.

Dar diavolul, vrăjmașul nostru, care pururea se luptă contra tuturor, zavistuind vieții mele, s-a sîrguit de mi-a răsturnat ostenele mele. El a pus în mintea unei femei, ca să vină la mine pentru lucrul mâinilor mele și, venind, mă îndemna să-i țes o pînză, pe care țesînd-o i-am dat-o ei. După aceea, m-a silit să-i țes alta și s-a făcut între noi vorbă și îndrăzneală. Făptuind păcatul, ea a născut fărădelegea și eu am petrecut cu ea șase

luni păcătuind. După aceea, am gîndit în mine că, astăzi sau mâine, moartea mă va ajunge și voi lua munca cea veșnică și mi-am zis: Vai mie, o, suflete, mai bine este ție să fugi de aici, ca să scapi de păcat și de munca cea veșnică. Deci, lăsînd toate, am fugit în taină și am venit în această pustie.

Ajungînd în locul acesta, am găsit această peșteră, izvorul și finicul avînd 13 ramuri și în fiecare lună fiecare ramură îmi face tot atîtea roduri, cîte îmi ajung ca hrană pentru treizeci de zile. Sfîrșindu-se o lună și roadele unei ramuri, se coace cealaltă ramură; și astfel mă hrănesc cu darul lui

Dumnezeu, iar altceva nu am în peștera mea.

Hainele mele învechindu-se de vremea cea lungă, s-au prăpădit, iar după mulți ani - sînt 30 de ani de cînd petrec în această pustie - mi-au crescut perii corpului, precum vezi și aceștia îmi sînt în loc de haine, acoperindu-mi goliciunea mea".

Auzind acestea de la dreptul acela - zice Sfîntul Pafnutie -, l-am întrebat, zicînd: "Părinte, la începutul venirii tale în locul acesta, te-a supărat pe tine cineva sau nu?" El a răspuns: "Am răbdat nenumărate năvăliri diavolești și de multe ori diavolul s-a luptat cu mine și nu m-a biruit, ajutîndu-mi darul lui Dumnezeu; pentru că mă împotriveam lor cu semnul Sfintei Cruci și cu rugăciunea. Pe lîngă asupririle vrăjmașului, mă supărau încă și durerile trupești, căci foarte mult

mă durea pînțele, încît de multe ori cădeam la pămînt de durerea aceea și nu puteam să stau să-mi fac obișnuitele rugăciuni, zăcînd în peștera mea și tăvălindu-mă pe pămînt, îmi săvîrșeam cîntarea mea cu multă chinuire, încît nici afară nu puteam să ies. Deci, m-am rugat milostivului Dumnezeu, ca pentru durerile ce m-au cuprins, să-mi dea iertare de păcatele mele.

Într-o zi, pe cînd ședeam la pămînt, din pricina durerii pînțecelui am văzut un bărbat cinstit stînd înaintea mea care mi-a zis: "Ce te doare?" Iar eu abia am putut răspunde, zicînd: "Doamne, mă doare pînțele". El mi-a zis: "Arată-mi unde te doare?" Și i-am arătat. Iar el, întinzîndu-și mîna, a pus palma sa în acel loc ce mă durea și, îndreptînd degetul mîinii sale, a tăiat locul acela cu un cuțit și a scos rărunchii mei, căci de ei pătineam foarte mult. După aceea mi-a arătat rănile care erau pe ei, și curățîndu-i cu mîna și ștergîndu-i cu pînză curată, iarăși i-a pus la locul cel tăiat, și netezîndu-l cu palma, îndată m-am tămăduit. Apoi, mi-a zis: "Iată, te-ai făcut sănătos! De-acum să nu mai greșești, ca să nu pătinești ceva mai rău, ci slujește Dumnezeului tău de acum și pînă în veac!" Astfel, din acea vreme, petrec fără durere, mulțumind lui Dumnezeu și slăvind milostivirea Lui.

De cu seară, zice Pafnutie, stînd într-una de vorbă cu acel cuvios părinte, am petrecut puțin; pentru că de dimineață ne-am sculat la obișnuita rugăciune. Făcîndu-se ziuă, am rugat mult pe cuviosul părinte ca doară mi-ar porunci să petrec lîngă el, sau măcar undeva aproape de el. Iar el mi-a zis: "Frate, nu vei putea să rabzi aici năvălirile diavolești". Deci, nu voia să petrec lîngă el. Apoi, l-am rugat să-mi spună numele său și mi l-a spus, zicînd: "Numele meu este Timotei; pomenește-mă pe mine, iubite frate, și roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru mine, ca să săvîrșească spre mine mila Sa pînă la sfîrșit, căreia să mă învrednicească".

Atunci eu am căzut la picioarele lui, cerîndu-i să se roage pentru mine. Iar el mi-a zis: "Stăpînul nostru Iisus Hristos să te binecuvinteze și să te păzească de toate cursele diavolului. Să-ți arate calea cea dreaptă, ca să treci fără împiedicare spre sfinții Lui". Deci, Cuviosul Timotei, binecuvîntîndu-mă, m-a eliberat în pace. După aceea am plecat pe cale, primind din mîinile lui poame de finic și un vas cu apă de izvor și, închinîndu-mă aceluia sfînt stareț, m-am dus de la dînsul, slăvind și mulțumind lui Dumnezeu că m-a învrednicit a vedea pe un plăcut al Său ca acela, a mă folosi de cuvintele lui și a lua binecuvîntare de la el.

Întorcîndu-mă de acolo, după cîteva zile, am venit la o mănăstire pustnicească și am stat acolo să mă odihnesc și să petrec cîtva vreme; dar, întristîndu-mă, gîndeam la mine și ziceam: Ce este viața? Sau ce sînt nevoițele mele? Nici umbră nu sînt împotriva vieții și nevoițelor aceluia mare plăcut al lui Dumnezeu, pe care l-am văzut. Astfel, am petrecut multe zile gîndind unele ca acestea și dorind să urmez în plăcerea lui Dumnezeu, calea aceluia drept bărbat. Deci, deșteptîndu-mă milostivirea lui Dumnezeu ca să îngrijesc de sufletul meu, nu m-am lenevit a merge iarăși în cea mai dinăuntru pustie pe cale neumblată spre partea aceea, unde petrece un neam, bărbătesc, care se numește Mazichi. Deci, toată sîrguința mea era aceasta: ca să știu de este și un alt pustnic, care, slujind lui Dumnezeu, să-l găsesc și să primesc de la el folos sufletului meu.

Plecînd în calea pustiei cea pusă mie înainte, mi-am luat puțină pîine și apă, care mi-a ajuns cîtva vreme. Sfirșindu-se pîinea și apa, mă strîmtoram, neavînd pîine și hrană, însă mă întăream cu duhul, mergînd patru zile și patru nopți, fără de hrană și fără de băutură; din această pricină am slăbit foarte mult cu trupul și căzînd la pămînt, așteptam moartea. Atunci am văzut un bărbat preafrumos și prealuminat, venind la mine cu sfîntă cuviință și punînd mîna sa pe gura mea, s-a

făcut nevăzut; îndată am simțit în mine tărie, încît nici foame, nici sete nu-mi mai era. Sculîndu-mă iarăși, mergeam spre cele mai dinăuntru ale acelei pustii și am trecut fără de hrană și fără băutură alte patru zile și patru nopți și iarăși am început a slăbi de foame și de sete.

Ridicîndu-mi mîinile spre cer, m-am rugat Domnului și iarăși am văzut pe acel bărbat, care, venind, s-a atins de buzele mele și s-a făcut nevăzut; iar eu iarăși am căpătat multă putere și m-am dus în cale. Era a șaptesprezecea zi a călătoriei mele, cînd am ajuns la un munte înalt și, fiind ostenit, am șezut la poalele muntelui să mă odihnesc. Acolo am văzut departe pe un bărbat venind spre mine, cu chipul foarte înfricoșat, cu peri deși crescuți peste tot corpul, ca la fiară și alb ca zăpada, căci era cărunt de bătrînețe. Perii capului și ai bărbii lui erau lungi pînă la pămînt, încît acopereau ca o haină trupul lui, iar mijlocul său îl avea încins cu frunze de copaci.

Cînd l-am văzut apropiindu-se spre mine, m-am înfricoșat și am alergat la o piatră ce se întîmplase să fie deasupra muntelui. Acela, ajungînd pînă la poalele aceluia munte, a șezut la umbră să se odihnească, pentru că ostenise din pricina zădufului și bătrîneții. El, uitîndu-se spre munte, m-a văzut pe mine și m-a strigat, zicîndu-mi: "Om

al lui Dumnezeu, pogoară-te la mine, că și eu sînt om ca tine și viețuiesc în pustia aceasta pentru Dumnezeu". Eu - zice Pafnutie -, auzind acestea, am alergat spre dînsul cu osîrdie și am căzut înaintea picioarelor lui. El mi-a zis: "Scoală-te, fiul meu, căci și tu ești robul lui Dumnezeu, prieten al sfinților Lui, iar numele tău este Pafnutie. După ce m-am sculat, mi-a poruncit să șed lîngă el. Apoi, l-am rugat cu dinadinsul să-mi spună numele lui, cum petrece în pustia aceea și de cîtă vreme. El, văzînd rugămîntea mea cea cu dinadinsul, a început a-mi spune cele despre sine, zicînd astfel:

"Numele meu este Onufrie, de șaiszeci de ani rătăcesc în pustia aceasta și prin munți și n-am văzut pînă acum nici un om, decît numai pe tine. Petrecerea mea înainte a fost în cinstita mănăstire care se numește Eriti și care este aproape de cetatea Ermopoli, în părțile Tebaidei. Mănăstirea aceea are o sută de frați și toți sînt cu un suflet, avînd viață de obște întocmai, cu multă dragoste pentru Domnul nostru Iisus Hristos. De obște le era hrana și îmbrăcămîntea și își petreceau în liniște pacea și hrana cea pustnicească, slăvind bunătatea Domnului. Iar eu, cînd mă povățuiam acolo pentru începutul cel nou, am învățat de la Sfinții Părinți credința și dragostea către Dumnezeu și rînduielile vieții monahicești și i-am auzit pe dînșii grăind despre Sfîntul Prooroc Ilie,

cum, întărindu-se de Dumnezeu, a petrecut în pustie, postind multă vreme. Asemenea și de Sfântul Ioan Înaintemergătorul, căruia nici unul din oameni nu i s-a asemănat vreodată și ce fel de viață a avut el în pustie pînă în ziua arătării sale către Israel.

Eu întrebam pe Sfinții Părinți, zicînd: "Mai mari sînt înaintea lui Dumnezeu cei care petrec în pustie decît voi?" Ei îmi răspundeau, zicînd: "Fiule, aceia sînt mai mari decît noi, pentru că noi ne vedem unul pe altul în toate zilele și săvîrșim cu bucurie soborniceasca cîntare bisericească; iar de flămînzim, găsim pîine gata, asemenea și de însetăm, avem apă în destul. Dacă se întîmplă cuiva din noi a se îmbolnăvi, este mîngîiat de ceilalți frați, deoarece toți viețuim de obște, ne ajutăm și slujim unul altuia pentru dragostea lui Dumnezeu. Dar cei ce petrec în pustie sînt lipsiți de toate acestea; căci, de se întîmplă vreunuia din ei vreo mîhnire, cine îl mîngîie? La boală, cine să-i ajute și să-i slujească? Dacă i-ar veni asupra vreun război de la satana, unde va găsi om care să-i schimbe gîndul sau să-l sfătuiască, fiind numai el singur? De nu va avea hrană, unde s-o găsească cu înlesnire? Asemenea și însetînd, apa nu este aproape. Acolo, o, fiule, fără de asemănare, mai mare îi este osînda, decît nouă celor ce viețuim de obște; pentru că, cei ce intră în viața pustnicească,

slujesc mai mult lui Dumnezeu, se dau la mari postiri, foamea și setea, arșița de ziuă și răceala de noapte le rabdă cu vitejie; iar războaiele celor ce năvălesc de la vrăjmașul cel nevăzut se împotrivesc tare, se silesc în tot felul a-l birui și se sîrguiesc a trece toată calea cea strîmtă și anevoioasă care duce la Împărăția cerului.

Pentru aceea, le trimite Dumnezeu sfinți îngeri ca să le aducă hrană, să le scoată apă din piatră și aceștia îi întăresc atîta de mult, încît se împlinește cuvîntul proorocului Isaia care zice: "Cei ce așteaptă pe Domnul se schimbă în putere, se înaripează ca vulturii, aleargă și nu se ostenesc. Iar dacă nu se învrednicește cineva de îngereasca vedere cu ochii, nu se lipsește încă de venirea de față cea nevăzută a acelora, care îl păzesc în toate căile, îl apără de asuprelile vrăjmașului, îl ajută în lucrurile lui, și-i duc rugăciunile la Dumnezeu". De i se întîmplă vreunui din pustnici vreo ispitire neașteptată de la vrăjmaș și el își ridică mîinile către Dumnezeu, îndată i se trimite ajutor de sus și i se risipesc toate ispitele, pentru curăția inimii lui. Fiule, n-ai auzit oare de ceea ce se zice în Scriptură că Dumnezeu nu părăsește pe cei ce-L caută, săracul nu va fi uitat pînă în sfîrșit și răbdarea săracilor nu va pieri pînă în sfîrșit. Și iar: "Strigat-au către Domnul, cînd se mîhneau ei și din nevoile lor i-a izbăvit". Pentru că Domnul

dăruiește fiecăruia după măsura ostenelilor pe care le suferă cineva pentru Dînsul. Deci, fericit este cel ce face voia Domnului pe pămînt și Îi slujește cu credință, pentru că îngerii slujesc aceuia, deși nevăzuți, însă îl fac a se bucura cu bucurie duhovnicească și îl întăresc în tot ceasul cît este în trup.

Eu, smeritul Onufrie, auzind acestea de la sfinții părinți în mănăstirea mea, mă îndulceam în sufletul și în inima mea mai mult decît mierea și mi se părea că sînt pe altă lume, pentru că îmi venise o dorință negrăită să mă duc în pustie. Deci, sculîndu-mă noaptea și luîndu-mi puțină pîine, cît să-mi ajungă patru zile, am ieșit din mănăstire, punîndu-mi nădejdea spre Dumnezeu, și am plecat pe calea care duce la munte, voind ca de acolo să intru în pustie. Începînd eu a merge în pustie, am văzut înaintea mea strălucind o rază de lumină și m-am temut foarte; apoi, stînd, gîndeam să mă întorc în mănăstire. Dar raza aceea de lumină s-a apropiat de mine și am auzit dintr-însa un glas, zicîndu-mi: "Nu te teme! Eu sînt îngerul care umblu cu tine de la nașterea ta, pus de Dumnezeu lîngă tine ca să te păzesc, și mi s-a poruncit de Dînsul să te duc în pustia aceasta. Fii desăvîrșit și smerit cu inima înaintea Domnului și slujește-i cu bucurie; iar eu nu mă voi depărta de lîngă tine pînă ce nu-mi va porunci Ziditorul să-ți

iau sufletul". Îngerul, zicînd aceasta din raza cea în chipul luminii, mergea înaintea mea, iar eu călătoream cu bucurie după dînsul.

Mergînd ca la șase mile, am văzut o peșteră aleasă; după aceea s-a făcut nevăzută de la mine raza luminii îngerului, iar eu m-am apropiat de peșteră și am vrut să știu dacă este vreun om într-însa. Deci, ajungînd la ușă, am strigat după obiceiul monahicesc, zicînd: "Bindecuvintează!" Atunci am văzut pe un bărbat bătrîn cinstit, cu sfințită cuviință la chip, pe față și la vedere arătîndu-se, că era într-însul mare dar al lui Dumnezeu și duhovnicească bucurie. Eu, văzîndu-l, am căzut înaintea picioarelor lui și m-am închinat lui; iar el, ridicîndu-mă de mîină și sărutîndu-mă, mi-a zis: "Tu ești fratele Onufrie, ajutorul meu întru Domnul? Intră, fiule, intră în locuința mea! Dumnezeu îți este ție ajutor și vei petrece întru chemarea ta, săvîrșind bune lucruri întru frica lui Dumnezeu".

Deci, intrînd în peștera lui, am stat cu dînsul cîteva zile, sînguindu-mă să deprind faptele lui bune, de vreme ce acela m-a învățat rînduielile vieții pustnicești. Văzînd starețul că duhul meu este luminat spre deprinderea lucrurilor plăcute Domnului nostru Iisus Hristos și spre cea fără de temere împotrivă stare a războaielor celor din taină

a potrivnicului său și spre nălucirile care le are pustia, mi-a zis: "Scoală-te, fiule, ca să te duc în altă peșteră, care este mai înăuntrul pustiei, ca singur într-însa să locuiești și să te ostenești întru Dumnezeu; pentru că spre aceasta te-a trimis Domnul prin purtarea sa de grijă, ca să fii și tu locuitor al pustiei celei dinăuntru". După ce a mers patru zile și patru nopți, într-a cincea zi a găsit o peșteră mică, iar sfântul bărbat mi-a zis: "Iată, acesta este locul care ți l-a pregătit Dumnezeu pentru tine, ca să te sălășluiești într-însul!" După aceea, starețul a petrecut cu mine treizeci de zile, învățându-mă la lucruri bune; iar după acele treizeci de zile, lăsându-mă lui Dumnezeu, s-a dus la treburile sale. De atunci venea câte o dată pe an la mine și mă cerceta, pînă în ziua mutării sale la Dumnezeu, pentru că anul cel din urmă cînd m-a vizitat a murit; iar eu, plîngîndu-l mult, l-am îngropat aproape de locuința mea.

După aceasta, eu smeritul Pafnutie, l-am întrebat pe Onufrie, zicînd: "Sfinte părinte, oare multe osteneli ai suferit la începutul venirii tale în pustia aceasta?" Atunci, fericitul stareț mi-a răspuns: "Să mă crezi, iubite frate, că atîtea osteneli am suferit în acest loc, încît de multe ori, deznădăjduindu-mă de viața mea, mi se părea că sînt aproape de moarte. De multe ori slăbeam de foame și de sete, neavînd de la început nici ce mîncă, nici ce bea,

afară numai de unele verdețuri pe care le găseam în pustie; atunci aveam ce mânca. Iar pentru setea mea, numai cereasca rouă îmi era de răcorire; că ziua mă ardeam de zăduful soarelui, iar noaptea mă răcoream de frigul nopții, încît trupul meu mi se uda de roua cea cerească. Dar cîte n-am mai răbdat și cîte osteneli n-am mai suferit în această pustie neumblată! A spune răbdările și ostenelile mele nu se poate, pentru că nici nu se cuvine a le arăta pe ele; deoarece, pentru dragostea lui Dumnezeu, omul este dator ca la singurătate să le facă.

Dar Bunul Dumnezeu, văzîndu-mă că m-am dat cu totul spre nevoințele pustnicești și mi-am pus sufletul spre foame și sete, a poruncit sfîntului Său înger, ca să îngrijească de mine și să-mi aducă în toate zilele puțină pîine și apă pentru întărirea sufletului meu. Astfel, m-au îngrijit îngerii pe mine treizeci de ani. Iar după împlinirea celor treizeci de ani, Dumnezeu a orînduit spre mîngîierea mea, hrană mai îndestulătoare. Pentru că, aproape de peștera mea, s-a găsit un finic care avea douăsprezece ramuri, și fiecare ramură deosebit, la o lună pe an aducea roadele sale, una la o lună, alta la altă lună, pînă ce trec toate cele douăsprezece luni; iar cînd se sfîrșea o lună, se sfîrșea și rodul unei ramuri, și cînd sosea altă lună, sosea și rodul altei ramuri.

Asemenea, din porunca lui Dumnezeu curgea un mic izvor de apă vie, așa că acum am încă treizeci de ani întru îndestulare cu aceasta; pentru că, uneori mîncam din pîinea cea adusă de înger, iar alteori gustam din roadele finicului cu verdețurile pustiei, care, prin dumnezeiască poruncă, mi s-au îndulcit ca mierea. Din izvor beau apă vie, mulțumind lui Dumnezeu; dar mai ales mă hrănesc și mă adăp cu dulceață din cuvintele lui Dumnezeu, precum se scrie: *Nu cu singură pîine va fi omul viu, ci cu tot cuvîntul care iese din gura lui Dumnezeu.* Deci, o, frate Pafnutie, dacă te vei sîrgui ca să săvîrșești voia Domnului Dumnezeu, toate cele de trebuință se vor trimite pentru tine de la Dînsul; pentru că Sfînta Evanghelie zice: *Nu vă îngrijiți ce vom mîncă, ce vom bea sau ce vom îmbrăca, pentru că pe toate acestea și păgînii le caută, căci Tatăl vostru Cel ceresc știe că trebuie toate acestea. Ci căutați mai întîi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă.*

Cuviosul Onufrie grăind unele ca acestea, m-am minunat de aleasa lui viață și iarăși l-am întrebat pe el: "Părinte, de unde te împărtășești sîmbăta și Duminica cu Preacuratele lui Hristos Taine, să mă împărtășești pe mine?" Îngerul Domnului nu vine numai la mine cu dumnezeiasca Împărtășanie, ci și la ceilalți care viețuiesc în pustie pentru

Dumnezeu și față omenească nu văd și pe care, împărtășindu-i, îi umple de veselie negrăită. Deci, dacă vreunul dintr-înșii ar dori să vadă om, îngerul îl ia pe el și îl înalță la cer, ca să vadă pe sfinți și să se veselească; iar sufletul se luminează ca lumina și se bucură cu duhul. Învrednicindu-se a vedea cereștile bunătăți, uită toate ostenele sale suferite în pustie; apoi, întorcându-se la al său loc, se silește a sluji mai cu osîrdie lui Dumnezeu, nădăjduind a câștiga în veci cele din ceruri, pe care s-a învrednicit a le vedea.

Toate acestea le-a vorbit Cuviosul Onufrie cu mine sub poalele muntelui, unde ne-am întâlnit; iar eu, din niște vorbe ca acestea ale cuviosului, m-am umplut de bucurie și am uitat și de ostenele mele, cele cu foamea și cu setea, suferite în călătorie. Deci, înarmându-mă cu duhul și cu trupul, am zis: "Fericit sînt eu cel ce m-am învrednicit a te vedea pe tine, sfinte părinte, și am auzit cuvintele tale cele dulci și plăcute". Iar el mi-a zis: "Să ne sculăm de acum, frate, să mergem la locuința mea". Deci, sculându-mă, am mers, iar eu nu încetam minunându-mă de darul cuviosului stareț. Apoi, trecînd două sau trei stadii, am venit la peștera sfîntului; și acolo era un finic ales și curgea și un izvor mic de apă vie. Stînd lîngă peșteră, cuviosul s-a rugat și, sfîrșind rugăciunea și zicînd "amin", a

stat și mi-a poruncit să stau și eu cu dînsul; și am vorbit, spunînd unul altuia bunătățile Domnului.

Venind soarele spre apus și ziua sfîrșindu-se, am văzut lîngă noi o pîine și apă, iar acel cuvios bărbat mi-a grăit mie: "Gustă, frate, din pîinea și apa care se află înaintea ta, ca să te întărești; pentru că te văd pe tine slăbit de foame, de sete și de osteneala drumului". Iar eu am zis către dînsul: "Viu este Domnul meu, că nu voi mîncă nici nu voi bea singur, dacă nu mîncăm amîndoi". Dar starețul nu voia să guste; numai după ce l-am rugat mult, abia atunci am putut să-l înduplec. Deci, întinzînd mîinile, am luat pîinea, pe care am rupt-o, am mîncat și m-am săturat, rămînînd și fărîmituri; după aceea, am băut apă și am mulțumit lui Dumnezeu. Astfel, toată noaptea aceea am petrecut-o rugîndu-mă.

După ce s-a făcut ziuă și după cîntarea Utreniei, am văzut fața cuviosului schimbată și m-am temut; dar el, cunoscînd aceasta, mi-a zis: "Nu te teme, frate Pafnutie, că Dumnezeu, Cel ce spre toți este milostiv, te-a trimis la mine, ca să-mi îngropi trupul meu; căci în ziua de astăzi sfîrșesc vremelnica mea viață și voi trece la viața cea fără de sfîrșit, la Hristosul meu, întru odihna cea veșnică". Deci, fiind ziua a douăsprezecea a lunii iunie, Cuviosul Onufrie mi-a poruncit, zicîndu-mi:

"Iubite frate, dacă te vei întoarce în Egipt să mă pomenești pe mine înaintea fraților și a tuturor creștinilor". Iar eu am zis către dînsul: "Părinte sfinte, eu doresc ca după moartea ta să petrec în locul acesta". Cuviosul a răspuns: "Fiule, nu ești trimis de Dumnezeu pentru aceea ca să petreci în această pustie, ci ca, văzînd pe robii Lui, să te întorci la locul tău și să spui viața lor cea îmbunătățită la frați, spre folosul celor ce vor auzi, și spre slava lui Hristos Dumnezeu nostru. Deci mergi, fiule, în Egipt la mănăstirea ta și povestește cele ce ai văzut și ai auzit în pustie, cele ce vei mai vedea și vei auzi, și singur să petreci în fapte bune, slujind lui Dumnezeu".

Acestea zicîndu-le, am căzut înaintea cinstitelor lui picioare, zicînd: "Binecuvintează-mă, prea cinstite părinte, și te roagă pentru mine să aflu milă înaintea lui Dumnezeu. Precum m-a învrednicit pe mine Mîntuitorul meu să te văd pe sfinția ta în această viață, tot așa să mă învrednicească a te vedea și în veacul ce va să fie!" Atunci Cuviosul Onufrie, ridicîndu-mă de la pămînt, mi-a zis: "Fiule Pafnutie, nu te va scîrbi pe tine Dumnezeu, ci va împlini cererea ta; binecuvîntîndu-te, te va întări întru dragostea Sa, îți va lumina ochii minții spre dumnezeiasca vitejie, te va izbăvi de toată cursa potrivnicului și va săvîrși întru tine tot lucrul bun pe care l-ai început. Îngerii Lui te vor păzi întru

toate căile tale și te vor feri de vrăjmașii cei nevăzuți, ca să nu poată ei să te clevetească înaintea lui Dumnezeu în ceasul cercării celei înfricoșate".

După aceasta, cuviosul părinte, dându-mi cea mai de pe urmă sărutare întru Domnul, a început a se ruga lui Dumnezeu cu multe lacrimi și suspine. Iar, după ce s-a rugat din destul, și-a plecat genunchii, culcându-se la pământ și zicând cel mai de pe urmă cuvânt: "În mâinile Tale, Dumnezeule, îmi dau duhul meu!" Deci, când grăia el acestea l-a strălucit din cer o lumină minunată și, în strălucirea luminii aceleia, veselindu-i-se fața, și-a dat duhul său.

Atunci, deodată s-a auzit în văzduh glasul îngeresc, cîntînd și binecuvîntînd pe Dumnezeu, pentru că ei, luînd sufletul cuviosu-lui, cu bucurie îl înălțau la Dumnezeu. Atunci, eu am început a plînge și a mă tîngui înaintea cinstitului lui trup, căci pierdusem pe părintele pe care nu-l găsisem de mult. Deci, dezbrăcînd haina mea, am descusut căptușeala ei și cu aceea am acoperit trupul sfîntului; iar cu fața m-am îmbrăcat eu, ca să nu mă întorc dezbrăcat la frații mei. Apoi, găsind o piatră mare, în care cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu, era făcută o groapă în chip de mormînt, într-acea piatră am pus sfîntul trup al

plăcutului lui Dumnezeu, cu cîntare cuviincioasă de psalmi și, aducînd o mulțime de pietre mici, am acoperit cu ele cinstitul său trup; apoi am început a mă ruga lui Dumnezeu să-mi dea voie să petrec în acel loc. Dar pe cînd voiam să intru în peșteră, atunci deodată înaintea ochilor mei a căzut peștera, finicul care hrănea pe sfînt a căzut din rădăcină, iar izvorul cel cu apă vie s-a uscat.

Toate acestea văzîndu-le, am cunoscut că nu este voia lui Dumnezeu să rămîn acolo. De aceea, vrînd ca să plec de acolo, am mîncat fărîmiturile de pîine care rămăseseră din ziua de ieri, asemenea am băut și apa care rămăsese, apoi, ridicîndu-mi mîinile și ochii către cer, m-am rugat. După aceea, iarăși am văzut pe bătrînul acela pe care mai înainte l-am văzut cînd mergeam în pustie. Acela, întărindu-mă, mergea înaintea mea; iar eu, ieșind de acolo, mă mîhneam pentru sfîrșitul Sfîntului Onufrie, că nu m-am învrednicit să-l văd mai mult între cei vii; dar mă bucuram cu sufletul că m-am învrednicit a mă îndulci de sfintele lui cuvinte și a lua binecuvîntare din gura lui; și astfel slăveam pe Dumnezeu.

Mergînd patru zile, am ajuns la o oarecare chilie înaltă, sub munte fiind peștera. Intrînd înăuntru, nu am găsit pe nimeni. Apoi am stat puțin, gîndindu-mă: Oare va fi cineva viu în chilia aceasta

la care m-a adus Dumnezeu? Acestea gîndindu-le, a intrat un bărbat sfînt, plin de căruntețe, al cărui chip era minunat și cu bună cuviință; fiind îmbrăcat cu o haină împletită din ramuri de finic. Acela, văzîndu-mă, îndată a zis către mine: "Tu ești fratele Pafnutie, acela care ai îngropat pe Cuviosul Onufrie?" Atunci eu, înțelegînd că aceasta i s-a descoperit lui de Dumnezeu, am căzut la picioarele lui. Dar el, mîngîindu-mă, mi-a zis: "Scoală-te, frate, că Dumnezeu te-a învrednicit să fii prieten al sfinților Lui; pentru că, din purtarea de grijă a Aceluia, am aflat de venirea ta la mine. Iată, iubite frate, îți arăt ție cele despre mine: De șaizeci de ani de cînd sînt în pustia aceasta, n-am văzut om, care să fi venit la noi, afară numai de frații care locuiesc aici cu mine".

Deci, mai vorbind între noi cîte ceva, au intrat alți trei părinți asemenea cu sfinții bătrîni și îndată au zis către mine: "Binecuvintează, frate! Tu ești fratele Pafnutie, împreună ostenitorul nostru întru Domnul! Tu ai îngropat trupul Sfîntului Onufrie! Bucură-te, frate, că te-ai învrednicit a vedea un mare dar de la Dumnezeu, înștiințîndu-ne pe noi Domnul, că astăzi tu vei veni la noi, poruncindu-ți să petreci cu noi o zi. Că sînt șaizeci de ani de cînd petrecem în pustia aceasta, fiecare viețuind deosebit; numai sîmbăta spre ziua Duminicii ne adunăm aici, și n-am văzut pînă acum pe nici un

om, afară de tine unul". După aceea, mai vorbind între noi despre Cuviosul Părinte Onufrie și de alți sfinți, după două ceasuri, mi-au zis: "Frate Pafnutie, primește puțină pâine și-ți întărește inima ta, că ai venit de departe și ni se cade a ne bucura cu tine".

Apoi, sculându-ne, am făcut rugăciune către Dumnezeu și am văzut înaintea noastră cinci pâini curate, foarte bune, moi și calde ca și cum erau coapte de curînd. Acei părinți au mai adus cîte ceva și din rodurile pămîntului, și, șezînd, am mîncat împreună. După aceea, mi-au grăit: "Precum ți-am spus, de șaizeci de ani de cînd petrecem în pustia aceasta, totdeauna ni se aduc, din porunca lui Dumnezeu Cel nevăzut, numai patru pâini; iar acum, dacă ai venit și tu la noi, ni s-a trimis și a cincea pâine. Noi nu știm de unde ni se aduc acestea, că fiecare din noi, cînd intră în peștera sa, găsește în fiecare zi cîte o pâine; iar cînd este spre ziua Duminicii și ne adunăm toți la un loc, găsim aduse cîte patru pâini; pentru fiecare cîte una". Deci, după ce am isprăvit cu mîncarea aceea, ne-am sculat și am mulțumit lui Dumnezeu. Apoi, petrecînd seara sîmbetei la rugăciune, am stat toată noaptea fără somn, rugîndu-ne pînă Duminică, cînd s-a luminat de ziuă.

A doua zi, am rugat pe acei sfinți părinți să mă lase să petrec cu ei pînă la moartea mea. Ei mi-au zis: "Nu este voința lui Dumnezeu să petreci cu noi în pustia aceasta, ci ți se cade să te duci în Egipt și să spui fraților iubitori de Hristos toate cele ce ai văzut întru pomenirea noastră și spre folosul celor ce vor auzi" Apoi, grăind ei, i-am rugat să-mi spună numele lor, dar ei n-au voit. Deci, rugîndu-i cu multă stăruință, nimic n-am putut afla, decît numai aceasta mi-au spus: "Dumnezeu Care știe toate, știe și numele nostru; deci, pomenește-ne, frate, și te roagă pentru noi ca să ne învrednicim a ne vedea unul cu altul în casa lui Dumnezeu; însă sîrguiește-te, iubitele, ca să scapi de ispitele lumești și să nu fii batjocorit de dînsele, deoarece acelea au înșelat pe mulți". Auzind acestea de la acei cuvioși părinți, am căzut la picioarele lor și binecuvîntîndu-mă, am ieșit cu pacea lui Dumnezeu în calea mea. Apoi, mi-au proorocit și niște lucruri care s-au și împlinit.

Plecînd de acolo, am călătorit o zi prin pustia dinăuntru și, ajungînd la o peșteră oarecare, am șezut acolo să mă odihnesc, lîngă care era un izvor de apă. Deci, priveam la frumusețea acelu loc, care era foarte minunat și avea împrejurul izvorului pomi mulți și saduri pline de roade. Odihnindu-mă puțin, m-am sculat și umblam prin mijlocul acelor pomi, minunîndu-mă de

îndestulata mulțime a fructelor lor și mă gîndeam în mine: Cine este acela care a sădit aceștia? Acolo erau diferiți pomi: finici, lămîi, meri mari și frumoși, smochini, piersici și viță de vie plină cu struguri aleși și alți pomi roditori, al căror gust era mai dulce decît mierea. Din fructele lor ieșea un miros foarte plăcut, iar izvorul din pîraiele care curgeau dintr-însul, adăpa acele saduri; deci, socoteam în mine, că acela este Raiul lui Dumnezeu.

Pe cînd mă miram de acea minunată frumusețe, iată că văd patru tineri frumoși la chip, îmbrăcați în piei de oi, venind spre mine din pustie și, apropiindu-se, au zis: "Bucură-te, frate Pafnutie!" Atunci eu, căzînd cu fața la pămînt, m-am închinat lor; iar ei, ridicîndu-mă, au stat lîngă mine și am început a vorbi împreună. Fețele lor erau atît de strălucite cu darul lui Dumnezeu, încît mi se părea că nu sînt oameni, ci îngeri pogoriți din cer. Ei s-au bucurat mult de mine și, luînd fructe din pomi, mi-au pus înaintea să mănînc; și mi s-a bucurat inima pentru dragostea lor.

Deci am petrecut cu dînșii șapte zile, hrănindu-mă din roadele acelor pomi. Apoi i-am întrebat, zicînd: "Cum ați venit aici? Și de unde sînteți?" Ei mi-au răspuns: "Frate, de vreme ce Dumnezeu te-a trimis la noi, îți vom spune adevărat viața noastră. Noi

sîntem din cetatea care se numește Oxirinhos. Părinții noștri erau mai mari în cetatea aceea și, voind să ne învețe carte, ne-au dat la o școală, unde am învățat repede gramatica cea proastă. Cînd am trecut la învățătură mai înaltă, ne-am învoit într-un gînd și într-o tocmire, ajutîndu-ne Dumnezeu spre cea mai bună, și am pus înaintea noastră înțelepciunea lui Dumnezeu cea duhovnicească. Dintr-acea vreme, ne adunam în fiecare zi și ne îndemnam unul pe altul cu credință la slujba lui Dumnezeu.

Avînd gîndul cel bun în inimile noastre, ne-am socotit să căutăm undeva un loc liniștit și să petrecem cîteva zile în rugăciune, pînă ce vom ști rînduiala lui Dumnezeu pentru noi. Pentru aceea, luînd fiecare din noi puțină pîine și apă, cît să ne ajungă timp de vreo șapte zile, am ieșit din cetate. Mergînd cîteva zile, am ajuns în pustie și, intrînd într-însa, ne-am înspăimîntat; apoi am văzut înaintea noastră un bărbat luminos și înconjurat cu slavă cerească. Acela ne-a luat de mîini, ne-a adus în acest loc pe care îl vezi și ne-a dat în primire unui bărbat îmbunătățit, slujitor al lui Dumnezeu; și acum este al șaselea an de cînd petrecem aici. Cu starețul acela am petrecut un an, învățîndu-ne și povățuindu-ne de la dînsul cum să slujim lui Dumnezeu. După împlinirea unui an, părintele nostru s-a mutat la Domnul și

dintr-acea vreme sîntem aici singuri. Acum, iubite frate, ți-am spus de unde sîntem și cum am venit aici. În toți acești șase ani, n-am gustat pîine, nici altă hrană, decît numai fructele acestor pomi și fiecare din noi petrece în liniște singur. Iar cînd vine sîmbăta, ne adunăm toți în acest loc, ne vedem unul pe altul, ne mîngîiem întru Domnul și petrecem împreună două zile, sîmbăta și Duminica, iar după aceea ne ducem fiecare la locul nostru".

Eu, smeritul Pafnutie, auzind aceasta de la dînșii, i-am întrebat: "Unde vă împărtășiți sîmbăta și duminica cu dumnezeieștile Taine ale Preacuratului și Sfîntului Trup și Sînge al lui Hristos, Mîntuitorul nostru?" Ei mi-au răspuns: "Pentru aceea ne adunăm aici în toate sîmbetele și Duminicile, că Dumnezeu trimite la noi un înger sfînt și prealuminat și ne dă nouă Sfînta Împărtășanie". Auzind aceasta, m-am bucurat foarte mult și m-am gîndit să aștept la dînșii pînă sîmbătă, ca să mă învrednicesc și eu a vedea pe sfîntul înger și să primesc dumnezeiasca Împărtășanie din mîinile lui. Deci, am stat acolo pînă sîmbătă; pentru mine au stat și ei în acel loc, neducîndu-se la locuințele lor deosebite. Și am petrecut zilele acelea în preamărirea lui Dumnezeu și în rugăciuni, avînd ca hrană fructele pomilor și bînd apă din izvor.

Venind sîmbăta, acești robi ai lui Hristos mi-au zis: "Pregătește-te, iubite frate, căci astăzi va veni îngerul lui Dumnezeu, aducîndu-ne dumnezeiasca Împărtășanie, pe care de s-ar învrednici cineva a o primi din mîinile lui, aceluia i se iartă toate păcatele și se face înfricoșător diavolilor și ispitele lor nu pot să se apropie de el". Acestea grăindu-le ei cu mine, am simțit un miros plăcut ca de niște tămîie aleasă și de aromate de mult preț și m-am minunat, pentru că niciodată n-am simțit undeva un miros ca acela. Am întrebat de unde vine o mirosire așa de plăcută? Iar ei au zis: "Îngerul Domnului se apropie cu Preacuratele Taine ale lui Hristos!" Deci, stînd noi la rugăciune, am început a cînta și a preamări pe Hristos Împăratul, Dumnezeuul nostru.

Și iată, o lumină prealuminată din cer ne-a strălucit, și am văzut îngerul Domnului pogorîndu-se de sus și strălucind ca un fulger și am căzut cu fața la pămînt de frică, iar ei m-au ridicat, poruncindu-mi să nu mă tem. Am văzut pe îngerul lui Dumnezeu stînd în fața noastră, în chip de tînăr prealuminos, a cărui frumusețe nu se poate spune, ținînd în mîini Sfîntul Potir cu dumnezeiasca Împărtășanie. Deci, acești sfinți robi ai lui Dumnezeu, s-au apropiat unul cîte unul și s-au împărtășit. După aceea, m-am apropiat și eu păcătosul și nevrednicul, cu mult cutremur și cu

spaimă; deci, cu negrăită bucurie m-am învrednicit a mă împărtăși din mâinile îngerului cu Preacuratele Taine ale lui Hristos. Pe cînd mă împărtășeam, am auzit pe înger grăind: "Trupul și Sîngele Domnului Iisus, Dumnezeu nostru, să fie în voi hrană nestrică-cioasă, veselie neîncetată și viață veșnică". Iar noi am răspuns: "Amin". Apoi, după Sfînta Împărtășanie, am fost binecuvîntați de acel preaslăvit înger, iar îngerul s-a suit la cer înaintea ochilor noștri. Noi atunci, căzînd, ne-am închinat lui Dumnezeu, mulțumindu-I pentru un dar atît de mare al Lui. Și s-a făcut bucurie mare în inimile noastre, iar mie mi se părea că nu sînt pe pămînt, ci în cer, și în acea mare bucurie duhovnicească am rămas ca într-o uimire.

După aceasta, acei sfinți robi ai lui Dumnezeu, aducînd poame, au pus înaintea și, șezînd, am gustat. Trecînd ziua sîmbetei și sosind noaptea, am petrecut-o fără de somn în cîntarea de psalmi și în preamărirea lui Dumnezeu. A doua zi, Duminică, iarăși ne-am învrednicit aceluiași dar dumnezeiesc ca și sîmbătă; pentru că același înger al lui Dumnezeu, venind cu aceeași rînduială și chip, ne-a împărtășit și a umplut inimile noastre de foarte mare bucurie. Eu luînd puțină îndrăzneală, am rugat pe îngerul lui Dumnezeu, să-mi poruncească, ca să fiu în locul acela cu sfinții robi ai lui Dumnezeu pînă la sfîrșitul meu. Însă el mi-a

zis: "Nu este cu plăcere lui Dumnezeu să viețuiești aici, ci îți porun-cește, ca, fără zăbavă, să te duci în Egipt și să povestești tuturor fraților cele ce ai văzut în pustie și ai auzit, ca și aceia să se sîrguiască a primi viața cea bună și a plăcea Stăpînului Hristos. Să propovăduiești mai ales viața sfîntă și fericitul sfîrșit al Cuviosului Onufrie, pe care l-ai îngropat în piatră și să spui fraților toate cele ce ai auzit din gura lui. Fericit ești și tu că te-ai învrednicit a vedea și a auzi cele atît de minunate și preaslăvite minuni ale lui Dumnezeu, care se săvîrșesc asupra sfinților Lui în această pustie. Nădăjduiește-te spre Domnul, căci și pe tine te va număra în viața ce va să fie cu acești sfinți, pe care i-ai văzut și cu care ai vorbit. Deci, acum mergi în calea ta și pacea lui Dumnezeu să fie cu tine!"

Îngerul, zicînd acestea, s-a suit la ceruri, iar eu atît m-am umplut de spaimă și de întristare din vorbele lui, încît n-a rămas în mine puterea mea, ci am căzut la pămînt ca și cum eram în afară de mine. Atunci, ridicîndu-mă sfinții lui Dumnezeu, mă mîngîiau și, punîndu-mi dinainte poame, am gustat și am mulțumit lui Dumnezeu. După aceasta, sărutînd pe sfinți, am pornit pe calea mea; iar aceia, dîndu-mi poame ca să am pe cale, m-au petrecut ca la cinci stadii. Deci, i-am rugat să-mi spună numele lor și mi-au spus: Cel dintîi, Ioan; al

doilea, Andrei; al treilea, Eraclie și al patrulea, Teofil. Ei mi-au poruncit să le spun numele fraților ca să-i pome-nească, iar eu m-am rugat lor să mă pomenească în rugăciunile lor. Deci, sărutându-ne în Domnul, ne-am despărțit. Aceia s-au întors la locul lor, iar eu m-am dus pe cale spre Egipt.

Trecînd pustia, mă mîhneam și mă bucuram. Mă mîhneam, pentru că m-am lipsit de vederea feței și de vorbele cele dulci ale celor atît de plăcuți lui Dumnezeu, cărora nu este vrednică toată lumea; dar mă bucuram, fiindcă m-am învrednicit de binecuvîntarea lor, de vederea îngerească și de dumnezeiasca Împărtășanie ce am primit-o din mîinile îngerești.

Mergînd trei zile, m-am apropiat de un schit și am aflat acolo doi frați petrecînd în liniște. Deci, m-am odihnit la ei zece zile și le-am spus lor toate cele ce mi s-au întîmplat în pustie, văzute și auzite. Ei, ascultîndu-mă cu multă umilință și bucurie, mi-au zis: "Cu adevărat, părinte Pafnutie, de mare dar te-ai învrednicit de la Dumnezeu, pentru că te-ai învrednicit să vezi pe atîția sfinția ai Lui".

Acei doi frați erau îmbunătățiți, iubind pe Dumnezeu din toată inima, și au scris toate cele ce au auzit din gura mea. Deci, sărutîndu-i, m-am dus la mănăstirea mea, iar ei au purtat cartea

povestirilor mele pe la toți sfinții părinți și frați din schit. Aceia, citind-o și ascultînd-o, s-au umplut de mare folos și au binecuvîntat pe Dumnezeu, Care trimite mila Sa spre robii Săi. Apoi, ei au pus carte în biserică, ca toți, cei ce vor, să o citească, fiind plină de zidire duhovnicească și de gîndire dumnezeiască. Iar eu, cel mai mic rob, Pafnutie, învrednicindu-mă de mila lui Dumnezeu, Căruia nu sînt vrednic, cu gura și cu scrisul, vestesc la toți acestea, care mi s-au poruncit să le vestesc întru slava lui Dumnezeu și spre folosul celor ce își caută mîntuirea sufletelor lor. Fie darul și pacea Domnului nostru Iisus Hristos cu voi, pentru rugăciunile plăcuților Lui, sfinților, cuvioșilor și părinților noștri, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Nota - Se cade a ști care este Cuviosul Pafnutie, care a aflat pe Cuviosul Onufrie, deoarece în Istoria Bisericească și în Pateric se află mulți cu numele Pafnutie. Prea Cuviosul Pafnutie, care a fost episcop în Tebaida cea de sus, ce este una din părțile Egiptului, este acela care a pătimit pentru Hristos, în vremea păgînului împărat Maximian al Romei și căruia i s-a scos ochiul drept. După aceea, acesta pe vremea împărăției marelui Constantin, la întîiul Sinod a toată lumea, a fost în Niceea, cînd Sfinții Părinți au vrut să facă o lege, ca preoții mireni să nu aibă femei, el s-a sculat în

mijlocul sinodului, a strigat cu glas mare: "Să nu puneți această sarcină grea și acest jug greu asupra slujitorilor bisericești". Deci, Sfântul Pafnutie s-a împotrivit foarte mult la această dorință a Sfinților Părinți, cu toate că el singur era păzitor al fecioriei din pînțelele maicii sale și nimeni n-a răspuns ceva împotriva cuvintelor lui, lăsîndu-se acel lucru la învoirea fiecăruia. De atunci și pînă acum preoții și diaconii Bisericii Răsăritului sînt căsătoriți.

Despre acesta scriu istoricii greci: Socrat, cartea 1, cap. 18; Sozomen, cartea 1, cap. 22 și Nichifor, cartea VIII, cap. 19.

Este de mirare cu adevărat, cum un bărbat ca Pafnutie, atît de plăcut lui Dumnezeu, care va pătimi pentru Hristos și care a luat parte la întîiul Sinod a toată lumea, deși a fost cel din urmă dintre Sfinții Părinți, a întărit după lege căsătoria preoților și diaconilor mireni; este de mirare că nu se cinstește în Biserică cu pomenire, precum se cinstesc ceilalți părinți sfinți.

Acest Cuvios Pafnutie se pomenește în Prolog în 25 de zile ale lunii noiembrie, cum a scăpat pe niște tîlhari. În 9 martie se pomenește, tot în Prolog, de acest Sfînt Pafnutie, cum că s-a rugat lui Dumnezeu să-i spună lui cu cine este asemenea și

a luat înștiințare că el este asemenea cu mai marele satului. Și iarăși, în aceeași lună, în 27 de zile, cuvîntul spune că este asemenea cu un om fluierător. Acesta este cel care a aflat pe Sfîntul Onufrie, după cum se dovedește dintr-un pateric vechi grecesc scris de mînă.

